

R A P O R T
Z MONITORINGU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CYCÓW ZA
2022r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie

ul. Chełmska 42

21 – 070 Cyców

ROCZNY RAPORT MONITORINGOWY Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CYCÓW ZA 2022r.

Zgodnie z art.17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2021r. poz. 2268 ze zm.) nałożony został na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W związku z tym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Cycowie opracowana została i przyjęta 9 lutego 2021r. Uchwałą Nr XIX/187/21 Rady Gminy Cyców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cyców na lata 2021 – 2027.

W strategii określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych oraz zadania programowe określające pomoc różnym grupom, sposoby ich osiągnięcia oraz realizatorów.

Zarządzeniem Nr 5/2022 z dnia 19 stycznia 2022r. Wójt Gminy Cyców powołał zespół zadaniowy, którego głównym celem jest monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań. Gromadzone dane mają służyć zidentyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, które pojawiają się w trakcie wdrażania Strategii oraz analizie czy działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

W skład zespołu zadaniowego wchodził :

1. Pani Teresa Mróz Sekretarz Gminy – Przewodnicząca Zespołu;
2. Pani Katarzyna Kobierecka Kierownik OPS – Z – ca Przewodniczącego Zespołu;
3. Pani Dominika Gargol-Kloc Pracownik Socjalny – Sekretarz Zespołu;
4. Pani Marta Dyszewska Z-ca Wójta – Członek Zespołu
5. Pan Andrzej Choma Kierownik Referatu Obsługi Adm. Księg. Szkół – Członek Zespołu;
6. Pan Tomasz Bochra Pracownik UG – Członek Zespołu;

Zgodnie z art. 110 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Niniejszy raport monitoringowy został opracowany w oparciu o dane uzyskane z bieżącej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Cycowie, Urzędu Gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminnych placówek

oświatowych i kulturalnych, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz Policji. Instytucje te pracują z grupami szczególnego ryzyka, wobec których przypisano w Strategii cele operacyjne oraz poszczególne działania.

Misją samorządu Gminy Cyców w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 jest:

Wzmacnianie rodzin, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie społeczności lokalnej.

W celu realizacji wyznaczonej misji i zapobieganiu problemom społecznym występującym na terenie gminy wytyczono następujące cele strategiczne oraz wskaźniki monitoringowe:

Wskaźniki monitoringowe	Wartość w 2022r.
Cel strategiczny 1- Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju.	
liczba rodzin objętych pracą socjalną	110
liczba asystentów rodziny (oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem)	1(10 liczba rodzin)
liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	16
liczba realizowanych programów i projektów na rzecz rodzin i dzieci	2
Cel strategiczny 2 - Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.	
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	4 928
liczba seniorów objętych pomocą społeczną	33
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności	126
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	6
liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi (oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami	0

psychicznymi)	
liczba osób korzystających z klubu seniora	36
liczba osób z gminy Cyców, które otrzymały dofinansowanie z PEFRON	103
liczba nowo utworzonych przez gminę i jej jednostki organizacyjne miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością	0
liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne	0
Cel strategiczny 3 - Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.	
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie	5 3 0
liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego	1
liczba grup samopomocowych (oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem)	1(63)
liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego	81
liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia	5(COM Jaszczów)
liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych	34
liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej	13,580
liczba porad udzielonych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	brak danych
Cel strategiczny 4 - Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego.	
liczba osób bezrobotnych w gminie	189
liczba osób bezrobotnych z gminy zatrudnionych w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych	6
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu:	
1. ubóstwa,	266
2. bezrobocia	189
3. bezdomności	2

liczba rodzin pobierających świadczenia:	
1. pomocy społecznej,	117
2. świadczenia rodzinne	504
3. funduszu alimentacyjnego	38
liczba gospodarstw pobierających dodatki mieszkaniowe (i energetyczne)	6
liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem w formie stypendiów szkolnych	59 styczeń – czerwiec 42 wrzesień- grudzień
liczba podmiotów ekonomii społecznej(organizacje pozarządowe)	30
liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie	1
liczba mieszkań komunalnych (w tym socjalnych)	6
liczba programów i projektów realizowanych na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	2
Cel strategiczny 5 - Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.	
liczba popełnionych i wykrytych przestępstw	80
liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych (w zakresie profilaktyki)	6
środki finansowe wydatkowane na zrealizowane inwestycje drogowe (w zł)	2 640 000
Cel strategiczny 6 - Profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego.	
liczba pracowników OPS-u (w tym liczba pracowników socjalnych)	10(4)
liczba pracowników OPS-u, którzy uczestniczyli w kursach i szkoleniach	7
liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej(Klub Abstynenta Aroka)	1

1. Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju.

Rodzina to najważniejsza komórka społeczna. Jest pierwszym naturalnym środowiskiem człowieka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się nasze prawidłowe wartości. Atmosfera życia w rodzinie decyduje o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowy rozwój dziecka jest uzależniony od funkcjonowania rodziny. W przypadku jakichkolwiek problemów rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Należy poczynić wszelkie starania, aby rodziny przeżywające trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych uzyskały profesjonalną pomoc i mogły w przyszłości samodzielnie bez wsparcia instytucjonalnego, realizować złożone funkcje rodziny.

Najważniejszą częścią działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie wobec osób i rodzin, które doświadczają trudności życiowych jest wsparcie finansowe, rzeczowe. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że z punktu widzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych bardzo ważne jest działanie aktywizujące oraz usługi niefinansowe. Rodziny wtedy otrzymują pomoc w rozwiązaniu problemów życiowych ze strony różnych specjalistów i placówek. Dlatego też, jednym z podstawowych instrumentów wsparcia rodzin w ramach lokalnej polityki społecznej jest praca socjalna. Praca socjalna to : interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W 2022r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Cycowie zatrudnionych było czterech pracowników socjalnych, którzy podejmowali (wspólnie ze swoimi klientami) szereg działań na rzecz zapewnienia niezbędnych środków materialnych oraz godnych warunków mieszkaniowych. Aby

rodzina lub osoba lepiej radziła sobie z doświadczanymi trudnościami życiowymi, pracownicy socjalni udzielali swoim klientom porad, przeprowadzali rozmowy motywujące, podejmowali działania interwencyjne, a także współpracowali z lokalnymi specjalistami, instytucjami i organizacjami. Pracą socjalną obejmowane są wszystkie rodziny, które korzystają ze świadczeń pieniężnych i/lub niepieniężnych z pomocy społecznej. W 2022r. pracą socjalną przez tut. Ośrodek objętych zostało 110 rodzin.

Nieodłącznym elementem systemu wsparcia rodzin z dziećmi w Gminie Cyców jest praca asystenta rodziny. Jego głównym zadaniem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Asystent rodziny ma za zadanie ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby rodzina mogła normalnie funkcjonować. Jego zadaniem będzie również nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta będą działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny biologicznej. Dlatego tak ważne jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Rodzina jest podstawowym środowiskiem, które powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne i dawać im poczucie więzi niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci inną formą opieki tj. pieczę zastępczą. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziny wychowującej dzieci, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez:

- zmianę stosunku osób w rodzinie do siebie poprzez pracę nad zmianą postawy członków rodzin względem siebie:
- podnoszenie samo oceny wszystkich członków rodziny
- wzbudzanie wiary we własne siły
- pomoc przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich członków rodziny.

Głównym narzędziem pracy z rodziną w takiej sytuacji jest udzielenie jej wsparcia w postaci asystenta rodziny. W 2022r w OSP w Cycowie zatrudniony

był jeden asystent rodziny który obejmował wsparciem 10 rodzin, w której występowały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

We wspieraniu osób i rodzin z dziećmi, które doświadczają trudności życiowych, ważną rolę pomocową stanowią gminne placówki oświaty, służby zdrowia, policji, jednostek kultury, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu i organizacji pozarządowych.

Szkoła powinna być dla dzieci i młodzieży swoistym pomostem do życia zawodowego i społecznego. Jej zadaniem jest nie tylko nauczanie, ale także wychowanie. Dlatego też realizowane są cele i zadania pracy dydaktycznej, wychowawczej a także opiekuńcze, które wynikają z ustawy o systemie oświaty oraz przepisów wydanych na jej podstawie. Są one zawarte w programach wychowawczych i profilaktycznych dostosowanych do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska. W szkołach organizowane są zajęcia pozalekcyjne i dodatkowe w postaci kół przedmiotowych oraz zajęć sportowych, a także zajęcia wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne i nauczanie indywidualne.

W realizacji celu strategicznego „Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju” placówki oświatowe na terenie gminy Cyców podejmowały następujące działania:

- organizowanie działań integrujących systemy rodzinne np. poprzez organizacje konkursów, w których brali udział zarówno uczniowie jak i ich rodziny;
- zapewnienie możliwości udziału w dodatkowych zajęciach, konkursach i akcjach rozwijających potencjał uczniów;
- udział szkół w realizacji projektów i programów, których celem jest wspieranie zarówno uczniów jak i ich rodzin;
- prowadzenie zajęć zmniejszających ewentualne deficyty powstałe w trakcie nauki zdalnej;
- organizowanie wycieczek i wyjść z uczniami do ciekawych miejsc oraz udział w wydarzeniach sportowych;
- kwalifikowanie uczniów do udziału w różnych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w postaci zajęć wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, terapii logopedycznej, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne, a także innych o charakterze terapeutycznym;
- organizowanie dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność, zajęć rewalidacyjnych wspomagających ich rozwój i dostosowanych do ich możliwości psychofizycznych;

- organizowanie bezpiecznych i higienicznych warunków do nauki, dbałość o wystrój wnętrza i odpowiednie wyposażenie sal lekcyjnych;
- zakup pomocy dydaktycznych – doposażenie pracowni przedmiotowych;
- rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów poprzez kreatywną formę spędzania wolnego czasu;
- wsparcie rodzin w zakresie użyczenia sprzętu elektronicznego dla uczniów podczas nauki zdalnej;
- prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego;
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka na terenie gminy, powiatu i województwa.

Gminny Dom Kultury w Cycowie organizował w wolnym czasie dla dzieci i młodzieży zajęcia kreatywne, zajęcia teatralne, zajęcia z rzeźby, zajęcia wokalne, taniec towarzyski, balet, naukę gry na instrumentach, zajęcia tematyczne - zdrowe gotowanie. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców najmłodszych dzieci do 3 roku życia prowadzone były zajęcia w Klubie Mini- Mini i Klubie Przedszkolaka Bambino. Zajęcia prowadzone były przez instruktorów i specjalistów w swoich dziedzinach.

W 2022r Gminny Dom Kultury w Cycowie zorganizował szereg imprez m.in. festiwale, koncerty, wernisaże, wycieczki, konkursy.

Istotny wkład w zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków rozwoju w gminie Cyców wniosła również Gminna Biblioteka Publiczna w Cycowie wraz z filiami w Ludwinowie i Malinówce. Na koniec roku 2022 zarejestrowanych zostało 1426 czytelników co stanowi 18,2% ogółu mieszkańców gminy. Program działalności bibliotek to połączenie tradycyjnych sposobów wykorzystania ich zasobów książkowych i multimedialnych ze stopniowym wdrażaniem nowych form aktywności.

W 2022 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Cycowie zorganizowała m.in.: konkursy plastyczne, konkursy recytatorskie, spotkania tematyczne, warsztaty plastyczne i historyczne. Zorganizowane były również wycieczki i różnego rodzaju projekty m.in. dotyczące zapomnianych i ginących zawodów, lepienie z gliny, projekty matematyczne.

2. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.

Kolejnym bardzo ważnym zadaniem gminy w zakresie wsparcia osób i rodzin, które doświadczają problemu niepełnosprawności oraz ciężkiej i/lub przewlekłej choroby, są usługi opiekuńcze. Przyznawane są one osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

W 2022r. z pomocy w formie usług opiekuńczych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie korzystało 6 osób. Bezpłatną pomocą w formie usług opiekuńczych udziela się osobie samotnie gospodarującym, niepozostającej w związku małżeńskim i nieposiadającej wstępnych ani zstępnych, które ukończyły 80 lat.

Usługi opiekuńcze świadczy opiekun zatrudniony przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie. Świadczone wsparcie polega m.in. na pomocy w codziennych czynnościach samoobsługowych, sprzątaniu mieszkania, przynoszeniu opału i rozpalamiu w piecu, załatwianiu wizyt lekarskich i realizowaniu recept, podawaniu leków, a także przygotowywaniu posiłków i dokonywaniu zakupów artykułów spożywczych.

Ponadto korzystając ze środków finansowych budżetu państwa oraz własnych gmina Cyców realizowała W 2022 r usługi opiekuńcze w ramach rządowego programu „Opieka 75+”. Jego celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób powyżej 75 roku życia.

W trosce o osoby niepełnosprawne jak również osoby sprawujące opiekę nad nimi Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie w 2022r. realizował program rządowy „Opieka wytchnieniowa”. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez uzyskanie doraźnej czasowej pomocy lub zapewnienie zastępstwa. W 2022r. usługi opieki wytchnieniowej były realizowane dla 4 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w ilości po 240 godzin dla członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę.

Należy nadmienić, iż osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności oraz niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie da się zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W 2022 roku w domach pomocy społecznej przebywało 11 osób z terenu gminy Cyców.

Rodziny oraz osoby samotne dotknięte problemem niepełnosprawności lub przewlekłej choroby, otrzymywały wsparcie ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej Cycowie. Była to pomoc w postaci poradnictwa socjalnego, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, występowaniu o świadczenia rentowe i emerytalne, a także inne formy pomocy materialnej i niematerialnej. W 2022r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie udzielił pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej 126 rodzinom, w których powodem udzielania wsparcia była niepełnosprawność. Mając na uwadze poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie udziela także informacji o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej. W 2022r. łącznie ze środków PFRON pomoc uzyskało 103 osób z terenu gminy Cyców.

Ponadto osoby niepełnosprawne z terenu gminy mają możliwość korzystania z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Łęcznej i Milejowie z siedzibą w Antoniowie oraz z usług Warsztatów Terapii Zajęciowej w Janowicy.

Działania na rzecz osób borykających się z problemami zdrowotnymi, chorobami czy niepełnosprawnością to jednak nie tylko wsparcie socjalne, opiekuńcze czy związane z rehabilitacją. To również szeroki wachlarz inicjatyw mających na celu aktywizację, w szczególności osób starszych. Oczywistym jest, że wraz z wiekiem spada sprawność organizmu oraz rośnie podatność na różne choroby. Jednakże ten okres życia dla wielu osób może być czasem rozwoju osobistego, zdobywania wiedzy i nowych doświadczeń, a przede wszystkim aktywności w gronie przyjaciół i znajomych. Udowadniają to osoby starsze skupione wokół Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów - Oddział w Cycowie oraz Klubu Seniora, które aktywnie uczestniczą w organizowanych wydarzeniach.

Klub Seniora zrzesza najstarszych, ale wciąż aktywnych mieszkańców gminy. Energiczni, pełni inicjatywy Seniorzy mogą spotkać się w grupie rówieśników, przyjemnie i twórczo spędzać czas. Uczestnictwo w Klubie Seniora jest nieodpłatne. Podstawową ofertą klubu są cykliczne spotkania dla kameralnych grup rozwijające pasje i zainteresowania uczestników. Klub Seniora w Cycowie w ramach projektu pt. „Integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Cyców w 2022r. realizował zajęcia, warsztaty i wykłady z zakresu: rękodzieła artystyczne, porad psychologicznych, kulinoterapii, zajęć muzycznych, wyjazdów, spotkań z zaproszonymi gośćmi.

Ponadto w ramach w/w projektu w Klubie Seniora jest także prowadzona wypożyczalnia sprzętów rehabilitacyjnych. Z tej oferty mogą korzystać mieszkańcy gminy niebędący członkami klubu. Klub Seniora działający na terenie gminy zrzesza 30 uczestników stałych, a dodatkowo z jego usług w 2022r skorzystało ponadto 33 mieszkańców gminy Cyców.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów jest organizacją pozarządową, samodzielną i niezależną, z wieloletnią tradycją. P.Z.E.RiI Oddział Rejonowy w Cycowie działa na rzecz poprawy warunków życia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziała ich samotności, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. W 2022r. Zarząd Związku brał udział w różnego rodzaju projektach i spotkaniach tematycznych. Uczestniczyli m. / i n w projekcie „Integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Gminie Cyców”.

Osoby starsze i niepełnosprawne chętnie uczestniczące w życiu społecznym mają także możliwość angażowania się w działania jednostek kulturalnych na terenie gminy Cyców. Jest to Gminny Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna. W 2022r. do seniorów i osób niepełnosprawnych kierowane były zajęcia z rzeźby, zajęcia kreatywne, wokalne, malarstwo i rysunek, spotkania autorskie. W Gminnej Bibliotece w Cycowie przez cały rok prowadzona była usługa „książka na telefon” świadczona dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, którzy nie mogli odwiedzić biblioteki osobiście. Seniorzy są także członkami Dyskusyjnego Klubu Książki.

3. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.

Probleмами społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka jest alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie. Czynniki te wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego relacji rodzinnych i międzyludzkich jak również wpływają negatywnie na ogólny stan zdrowia.

Główną przyczyną popadania w alkoholizm są uwarunkowania społeczne jak również nieprawidłowe wzorce rodzinne. Brak celów i planów na życie, utrata pracy lub jej brak może spowodować uzależnienie się od alkoholu lub narkotyków. Dostępność narkotyków i środków odurzających sprzyja rozwijaniu się narkomanii. Substancje psychoaktywne są traktowane jako ucieczkę od problemów dnia codziennego, co powoduje nasilenie się konfliktów

w rodzinach. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy.

Rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii w Gminie Cyców zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Prowadzi ona działania związane z profilaktyką w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii i ustawę

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do działań, które podejmuje GKRPA należą m.in.

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- organizowanie w szkołach pogadanek związanych z tematyką uzależnień, konkursów i spektakli o tematyce profilaktycznej,
- prowadzenie wywiadów środowiskowych i kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
- kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, aktywne reagowanie na naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości

W 2022r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cycowie odbyła 10 posiedzeń. Do Sądu Rejonowego we Włodawie zostało skierowanych 5 wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego w stosunku do osób nadużywających alkoholu. Organizowano wiele spotkań w formie konkursów, pikników, warsztatów, pogadanek, spotkań tematycznych mających na celu uświadomienie lokalnej społeczności o skutkach szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków.

Formą pomocy finansowej przyznawanej przez OPS w Cycowie dla osób uzależnionych od alkoholu były bony towarowe do zrealizowania w wybranym sklepie. Osoby uprawnione do tej formy pomocy mogli tylko nabywać żywność i środki czystości. Takie rozwiązanie miało pomóc i zapobiec marnotrawieniu przyznawanych przez pomoc społeczną świadczeń. Z takiej formy pomocy skorzystała jedna osoba.

W gminie Cyców działa Zespół Interdyscyplinarny, który zajmuje się problemami przemocy w rodzinie. Działania dotyczące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowane są w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Cyców na lata 2021-2027. Przewodniczącym zespołu jest Specjalista pracy socjalnej zatrudniony w OPS w Cycowie.

W 2022 roku odbyło się 13 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, na których rozpatrzono 14 nowych Niebieskich kart. Posiedzenia te miały na celu podjęcie odpowiednich działań w indywidualnych przypadkach przemocy w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji zgodnie z ustalonym planem pomocy. Osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w 2022r. byli głównie mężczyźni, ale zdarzył się jeden przypadek kobiety podejranej o stosowanie przemocy

Podstawowym celem pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie były działania, które miały zmniejszyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz organizowania wsparcia dla osób dotkniętych przemocą. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest możliwy i skuteczny dzięki zaangażowaniu przedstawicieli służb zajmujących się zawodowo problematyką przemocy w rodzinie.

Podczas posiedzeń członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowali działania na rzecz poprawy sytuacji rodzin i osób dotkniętych przemocą udzielając porad. Sytuacje rodzin i osób były monitorowane przez dzielnicowych i pracowników socjalnych OPS w Cycowie. Z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy prowadzone były rozmowy dotyczące konsekwencji stosowania przemocy. Mogli uczestniczyć w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym, przez PCPR w Łęcznej. Osoby zagrożone lub dotknięte przemocą mogły uzyskać wsparcie oraz informacje w zakresie m.in. praw przysługującym osobom doświadczającym przemocy, możliwości ustalenia bezpłatnej porady psychologicznej, terapeutycznej, jak również prawnej w siedzibie PCPR w Łęcznej.

Na terenie gminy Cyców funkcjonują dwie Przychodnie Medycyny Rodzinnej. Jest to Ośrodek Usług Medycznych Puls oraz Poleskie Centrum Medyczne, w których przyjmują lekarze pierwszego kontaktu oraz specjaliści. Obie placówki w swoim zakresie obejmowały opiekę lekarza rodzinnego, pielęgniarki i położnej. W przychodniach prowadzone były wizyty lekarskie, kwalifikacje do szczepień profilaktycznych, szczepienia profilaktyczne. Wykonywane były badania laboratoryjne, badania EKG, badania profilaktyczne dzieci i młodzieży, okresowe badania kontrolne dzieci i dorosłych. W ramach opieki lekarskiej świadczone również wizyty patronażowe noworodków, a także wizyty domowe u osób leżących. Placówki ochrony zdrowia zabezpieczają podstawowe potrzeby mieszkańców, jednak z pewnością należałoby zwiększyć katalog ofert lekarzy specjalistów, aby ułatwić mieszkańcom gminy dostępność do specjalistycznych gabinetów medycznych.

Na terenie gminy funkcjonuje Zakład Rehabilitacji Leczniczej w Wólce Cycowskiej w ramach umowy z NFZ. W 2022r. można było skorzystać ze specjalistycznych usług medycznych przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych standardów. Do podstawowych

zadań Zakładu należy wykonywanie usług medycznych w zakresie rehabilitacji leczniczej oraz udzielanie specjalistycznych świadczeń i porad lekarskich w zakresie rehabilitacji leczniczej i wad postawy.

Z posiadanych informacji wynika, że działania w obszarze ochrony zdrowia w zakresie poprawy dostępności opieki zdrowotnej są prowadzone i w przyszłości planowana jest ich kontynuacja.

4.Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego.

Gmina Cyców współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Łęcznej w celu upowszechniania ofert pracy, informowaniu o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach oraz organizacji robót publicznych. Na koniec 2022r. w PUP w Łęcznej zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu gminy Cyców było ogółem 189 osób. Z czego 55 mieszkańców Gminy Cyców zostało objętych aktywizacją zawodową.

Również Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie prowadzi działania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. W 2022r. tut. OPS jako partner realizował we współpracy z Fundacją HEROS z Lublina projekt współfinansowany ze środków UE pn.: „Program aktywizacji społeczno- zawodowej - Łęczna, Cyców, Milejów”. Głównym celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie osób w wieku aktywności zawodowej zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego, poprzez zastosowanie kompleksowych form wsparcia, nastawionych na budowanie kapitału społecznego. Każdemu uczestnikowi projektu stworzono indywidualną ścieżkę reintegracji, uwzględniającą indywidualną diagnozę sytuacji problemowej. Brano pod uwagę zasoby uczestników, potencjał, predyspozycje oraz potrzeby uczestników projektu. W 2022r. 7 osób z terenu Gminy Cyców było objętych tego typu wsparciem.

Mieszkańcom gminy Cyców, którzy z różnych powodów znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej Ośrodek Pomocy Społecznej diagnozuje i udziela pomocy w ramach realizowanych zadań wynikających z ustaw i programów skierowanych do społeczeństwa.

W 2022r. ze świadczeń pieniężnych wypłacanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych skorzystało łącznie.

- zasiłek rodzinny 168 osób,
- specjalny zasiłek opiekuńczy 5 osób,
- zasiłek pielęgnacyjny 161 osób

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 39 osób
- świadczenia rodzicielskie 29 osób
- świadczenie pielęgnacyjne 84 osoby,
- natomiast z funduszu alimentacyjnego skorzystało 38 rodzin
- zasiłek opiekuńczy 2 osoby

Oprócz świadczeń pieniężnych Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie udzielał również pomocy niepieniężnej. Dzięki współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2022 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w 2022r. 660 mieszkańców gminy Cyców otrzymało wsparcie w postaci produktów żywnościowych. Głównym celem Programu jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących.

Do zadań własnych gminy należy ponadto zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności, w szczególności poprzez gospodarowanie zasobami mieszkań komunalnych. W 2022r. gmina Cyców w swoim zasobie posiadała 7 mieszkań komunalnych w tym 5 socjalnych.

5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy dbanie o porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli oraz prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej. Podstawowym zadaniem jednostek samorządu terytorialnego jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. Bezpośrednio na poziom bezpieczeństwa wpływa realizacja innych zadań samorządu, których celem jest ograniczanie pośrednich przyczyn stanowiących podłoże przestępczości oraz patologii społecznych. Gmina podejmuje bezpośrednie działania o charakterze interwencyjnym. Są to np. działania w obszarze edukacji, wychowania, ochrony zdrowia, rozwoju gospodarczego, narkomanii, alkoholizmu i przemocy w rodzinach. Podstawowym podmiotem zapewniającym bezpieczeństwo publiczne jest Policja, która jest podstawowym podmiotem powołanym do czuwania nad bezpieczeństwem obywateli.

Policja, jest formacją umundurowaną, której zadaniem jest ochrona ludzi i utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Na terenie gminy nie funkcjonuje posterunek policji. W Gminnej Bibliotece Publicznej pełnione są dyżury policjantów dzielnicowych. Każdy mieszkaniec Gminy Cyców ma możliwość spotkania się z dzielnicowym w celu rozmowy bądź zgłoszenia: przestępstwa, wykroczenia, lub zagrożenia nieprzestrzegania przepisów prawa

miejscowego. Dzielnicowi z terenu gminy Cyców czuwają nad bezpieczeństwem w lokalnej społeczności. Przekazują różnego rodzaju ważne informacje dotyczące np. zabezpieczania mienia w trakcie dłuższej nieobecności w miejscu zamieszkania, powiadamiania Policji o stwierdzonych naruszeniach porządku prawnego. Ponadto informują o rodzajach zagrożeń i sposobach ich uniknięcia. W przypadku stwierdzenia uchybień z zakresu działania innych instytucji występują do właściwych organów celem ich usunięcia.

W 2022r. Komenda Powiatowa Policji w Łęcznej w gminie Cyców przeprowadziła czynności wyjaśniające w kategorii wykroczeń szczególnie uciążliwych społecznie. Na terenie gminy odnotowano 674 interwencje z czego 73 to interwencje domowe.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Cycowie wpłynęło 14 procedur Niebieskich Kart - A w związku z podejrzeniem występowania zjawiska przemocy. Wszystkie procedury Niebieskiej Karty wszczęte był przez Komendę Powiatową Policji w Łęcznej.

6. Profesjonalizacja służb społecznych oraz rozwijanie sektora obywatelskiego.

Kadrę Ośrodka Pomocy Społecznej w Cycowie w 2022 r stanowiło 10 osób : Kierownik Ośrodka , 4 pracowników socjalnych, główny księgowy, 2 pracowników administracyjnych, 1 asystent rodziny i 1 opiekunka środowiskowa. W danym roku Ośrodek spełniał obowiązek zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców. Pracownicy Ośrodka na bieżąco uzupełniali wiedzę poprzez uczestniczenie w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowej. W 2022r. w szkoleniach brało udział 7 pracowników Ośrodka.

W gminie Cyców w 2022r. funkcjonowało 30 organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe sprzyjają włączeniu w życie społeczne osób lub grup zagrożonych marginalizacją, np. niepełnosprawnych i starszych. W ten sposób sprzyjają rozwojowi ich zaufania do instytucji i uczą współpracy. Organizacje podejmują również działania, które zmierzają do podnoszenia standardu życia grup o niskim statusie ekonomicznym lub społecznym. Dzięki temu ludzie mało zarabiający mają dostęp do dóbr i usług, które inaczej byłyby poza ich zasięgiem.

Samorząd Gminy posiada uchwalany corocznie program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w oparciu, o który ma możliwość podejmowania z nimi współpracy.

Podsumowanie

Strategia to określona misja, która zakłada cele i zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie. Realizacja przedstawionych w niniejszym dokumencie celów i działań powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych na terenie. Analizując dane i informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne i uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że zdecydowana większość założonych kierunków działań została zrealizowana lub jest w trakcie realizacji. Podejmowane działania przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Wielokierunkowy model podejścia do rozwiązywania problemów społecznych, potwierdza gmina Cyców. Posiada ona duży potencjał podmiotów życia społecznego zaangażowanych w realizację Strategii 2021-2027. Pozwala ona w miarę możliwości optymalnie wykorzystać własne zasoby do udzielania pomocy osobom, rodzinom i grupom społecznym oczekującym pomocy i wsparcia. Dzięki rozwojowi różnych form pomocy chociażby w postaci poradnictwa prawnego, psychologicznego, terapii, warsztatów, czy wyspecjalizowanej pracy socjalnej uzyskano między innymi zmniejszenie skali zjawiska wykluczenia społecznego, wzmocnienie rodzin oraz wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych.

Strategia jest podstawą do realizacji istniejących już programów i opracowywania nowych. Poprzez ich realizację zostaną osiągnięte cele prowadzące do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cyców na lata 2021-2027 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmieniane i dostosowywane do sytuacji społecznej.

